

COMMISSION DES FINANCES ET
DU BUDGET

COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN
EN DE BEGROTING

du

van

MERCREDI 18 AVRIL 2012

WOENSDAG 18 APRIL 2012

Matin

Voormiddag

La séance est ouverte à 10.18 heures et présidée par M. Georges Gilkinet.

De vergadering wordt geopend om 10.18 uur en voorgezeten door de heer Georges Gilkinet.

01 Question de Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers au secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, et secrétaire d'État à la Régie des Bâtiments, adjoint au ministre des Finances et du Développement durable, chargé de la Fonction publique, sur "des bâtiments inoccupés à Nivelles" (n° 10391)

01 Vraag van mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers aan de staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, en staatssecretaris voor de Regie der Gebouwen, toegevoegd aan de minister van Financiën en Duurzame Ontwikkeling, belast met Ambtenarenzaken, over "leegstaande gebouwen in Nijvel" (nr. 10391)

01.01 **Thérèse Snoy et d'Oppuers** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, deux habitations appartenant à la Régie des Bâtiments, situées chaussée de Namur à Nivelles, demeurent inoccupées depuis leur construction. D'après l'architecte de ces bâtiments, elles auraient été implantées là par erreur, étant donné les projets d'agrandissement du palais de justice II. Celles-ci seraient dès lors détruites au moment de cette extension.

L'échéance de cette démolition est pourtant lointaine et les logements ne sont pas exploités. Dans l'attente de leur sort final, pourriez-vous me dire, monsieur le secrétaire d'État, quelle perspective la Régie des Bâtiments entend donner à ces habitations? Nous aimerions les voir occupées étant donné la grave crise du logement un peu partout. En Brabant wallon comme ailleurs, il y a une énorme demande surtout en logements pour des familles modestes et en logements sociaux. Ne pourrions-nous pas confier ces habitations à l'agence immobilière sociale, institution provinciale qui demande à pouvoir gérer et mettre des logements en location?

Le **président**: Cela ferait une recette pour la Régie des Bâtiments.

01.02 **Servais Verherstraeten**, secrétaire d'État: Monsieur le président, madame Snoy, il ne s'agit pas d'une erreur d'implantation. Les terrains sur lesquels ces maisons sont implantées sont nécessaires pour l'extension du palais de justice II de Nivelles. Ces deux maisons ont été acquises par des tiers et étaient à l'état de gros œuvre fermé lorsque l'arrêté d'expropriation est entré en vigueur.

Au sujet de la démolition des deux logements en question, celle-ci n'est pas prévue avant mi-2013. Comme les logements sont à l'état de gros œuvre fermé, pour permettre leur occupation, divers travaux doivent être réalisés (installations sanitaires, chape, carrelage, placement d'un escalier, etc.) dont le montant est estimé entre 50 000 et 75 000 euros par maison. Étant donné que ces bâtiments sont destinés à être démolis, la Régie des Bâtiments n'a pas réservé de budget pour ces travaux. Leur occupation en l'état est par conséquent impossible.

En ce qui concerne la possibilité d'un partenariat - occupation avec travaux aux frais de l'occupant -, la Régie des Bâtiments a conclu un marché avec la société Interim Gestion Immobilière chargée de la gestion et de la protection d'immeubles inoccupés par une utilisation temporaire. Les deux logements en question ont été proposés à la société Interim Gestion Immobilière afin qu'ils soient occupés. Si la société Interim Gestion Immobilière trouve une occupation acceptable, les frais des travaux indispensables pour une occupation temporaire seront à sa charge.

La Régie des Bâtiments est en attente d'une proposition de la part de cette société. Si le partenariat avec Interim Gestion Immobilière ne se concrétise pas, celui-ci pourra être proposé à l'AIS.

Mais franchement, chère collègue Snoy, que cela ne vous empêche pas d'avertir l'AIS et si celle-ci a des propositions à faire à la Régie pour une occupation temporaire, je suis convaincu que la Régie collaborera.

01.03 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie.

J'entends pourtant une contradiction dans votre réponse. D'un côté, les bâtiments seraient démolis en 2013. De l'autre, vous évoquez un partenariat pour réaliser des travaux d'aménagement intérieur.

En réalité, nous émettons quelques doutes à propos de la date de 2013. Les deux maisons seront-elles réellement détruites à cette date ou les investissements pour le palais de justice II traîneront-ils encore plusieurs années? C'est le flou qui entoure cette période, mal définie, qui rend l'inoccupation scandaleuse.

Pour moi, il est important d'avoir une échéance précise quant à la démolition effective de ces maisons. La Régie devrait confirmer cette date à la Ville de Nivelles. Il faudra alors voir ce qu'il est raisonnable d'entreprendre si le délai est suffisant pour rentabiliser au minimum un investissement de l'AIS dans ces maisons.

Je transmettrai votre réponse à l'AIS et en ferai part à mes collègues conseillers communaux nivellois.

01.04 Servais Verherstraeten, secrétaire d'État: (...) si les délais précisés ne peuvent pas être concrétisés, je demanderai à ce qu'ils tiennent la Ville de Nivelles au courant.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: La question n° 10563 de Mme Boulet est transformée en question écrite.

Monsieur le secrétaire d'État, si vous voulez bien me donner votre réponse écrite, je la lui transmettrai.

02 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Sophie De Wit aan de staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, en staatssecretaris voor de Regie der Gebouwen, toegevoegd aan de minister van Financiën en Duurzame Ontwikkeling, belast met Ambtenarenzaken, over "de eventuele openhouding van de gevangenis van Sint-Gillis" (nr. 10494)

- mevrouw Sophie De Wit aan de staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, en staatssecretaris voor de Regie der Gebouwen, toegevoegd aan de minister van Financiën en Duurzame Ontwikkeling, belast met Ambtenarenzaken, over "de investeringen in de gevangenis van Vorst" (nr. 10860)

02 Questions jointes de

- Mme Sophie De Wit au secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, et secrétaire d'État à la Régie des Bâtiments, adjoint au ministre des Finances et du Développement durable, chargé de la Fonction publique, sur "l'éventuelle ouverture prolongée de la prison de Saint-Gilles" (n° 10494)

- Mme Sophie De Wit au secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, et secrétaire d'État à la Régie des Bâtiments, adjoint au ministre des Finances et du Développement durable, chargé de la Fonction publique, sur "les investissements à la prison de Forest" (n° 10860)

02.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, mijn vragen betreffen zowel de gevangenis van Sint-Gillis als die van Vorst. Ik zal beginnen met de gevangenis van Sint-Gillis. Nog deze week werd aangekondigd dat er een aantal kandidaten waren om een oplossing te bieden voor de gevangenissen van Vorst, Sint-Gillis en Berkendael. Men zou kunnen beginnen met Haren, waar zo'n 1 190 gevangenen zouden terechtkunnen. Op dit ogenblik hebben de drie gevangenissen samen een capaciteit van 971 plaatsen. Er is daar een structurele overbevolking; dat is de voorbije dagen ook veel in het nieuws geweest. Volgens cijfers van 2010 – vandaag zijn het er al veel meer – zitten daar 1 303 gedetineerden, terwijl er eigenlijk maar 971 terechtkunnen. Wij weten echter dat er meer zitten. Bijvoorbeeld in Vorst zit er meer dan 700 man, terwijl er maar 405 gedetineerden kunnen worden

opgenomen. Maar goed, zelfs met de cijfers van vandaag zal de gevangenis van Haren onvoldoende capaciteit hebben met de 1 190 gevangenen die men daar zou kunnen opvangen.

De gevangenis van Vorst is inderdaad bouwvallig en moet zo snel mogelijk worden gesloten. De gevangenis van Sint-Gillis is echter in betere staat. Er zijn veel renovaties geweest. De minister van Justitie zal er binnenkort zelfs nieuwe cellen openen. Beleidskeuzes moeten worden gemaakt, maar wanneer toch zou worden beslist dat de gevangenis van Sint-Gillis open zou blijven, bekomt men in het Brusselse een cellenoverschot. Dat betekent dat meer straffen effectief zullen kunnen worden uitgevoerd, toch de doelstelling van de regering om de straffeloosheid tegen te gaan.

In Nederland heeft men dat ook zo gedaan. Wij kunnen Nederland misschien als voorbeeld nemen, want daar staan cellen leeg. Men is daar ook met veel cellen begonnen. Als wij dat combineren met flankerende maatregelen en elektronisch toezicht, kan dat de strafuitvoering ten goede komen. Het openhouden van Sint-Gillis is een optie, maar de regering blijkt van plan te blijven die gevangenis te sluiten. In Sint-Gillis zou men onder meer woningen bouwen. Er zou binnenkort zelfs een studiebureau worden aangesteld om de nieuwe bestemming van de gevangenissen te zoeken. Dat verscheen enige tijd geleden nog in de krant. Indien u dus van idee zou veranderen om Sint-Gillis alsnog open te houden, dan hoeft dat studiebureau niet te worden aangesteld. Dat betekent echter wel dat die beslissing binnen de twee maanden zou moeten worden genomen.

Overweegt u, ik neem aan in overleg met de minister van Justitie, om Sint-Gillis toch open te houden? In het licht van de huidige overbevolking komen we er niet met Haren alleen. Als u die gevangenis niet wilt openhouden, waarom dan niet? U neemt immers het risico om opnieuw met overbevolking te worden geconfronteerd.

Waarom is destijds besloten om Vorst, Sint-Gillis en Berkendael te sluiten mocht de nieuwe gevangenis van Haren er komen? Is Sint-Gillis technisch nog in staat om na 2016 nog als gevangenis te dienen? Indien neen, waarom niet?

Wat was de totale kostprijs van de renovaties van de voorbije vijf jaar? Wat werd er precies gerenoveerd? Staan er in Sint-Gillis nog renovaties op het programma? Wat is de kostprijs daarvan? Waarom renoveert men een gevangenis die men toch wil sluiten, in tegenstelling tot Vorst waar men dat niet meer wil doen?

Wij weten dat Vorst versleten is. Er is een grote overbevolking. Haren komt er ten vroegste in 2016 en toch heeft men beslist om in Vorst geen nieuwe investeringen meer te doen. Meer dan wat noodzakelijk oplapwerk zit er niet meer in. Dat oplapwerk is uiteraard een taak van de Regie der Gebouwen. Opmerkelijk was dat de woordvoerder van het Gevangeniswezen meedeelde dat er bij de Regie heel wat aanvragen en dossiers over Vorst werden ingediend maar dat die onbeantwoord bleven. Men spreekt over Vorst als een vergeetput.

Welke dossiers en aanvragen werden er de voorbije vijf jaar over Vorst ingediend? Klopt het dat die aanvragen onbeantwoord bleven? Indien niet, welk gevolg gaf de Regie aan deze dossiers?

Heeft de Regie de voorbije vijf jaar in Vorst investeringen of oplapwerken uitgevoerd? Indien ja, aan welke kostprijs?

Staan er in de gevangenis van Vorst eventueel toch nog investeringen op het programma? Indien ja, tegen welke kostprijs? Oorspronkelijk was er beslist om niet meer te investeren. Overweegt u toch nog extra investeringen in Vorst nu toch wel heel duidelijk is aangetoond dat er in die gevangenis wantoestanden zijn?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de bouw van de gevangenis van Haren? In de pers was daarover al een en ander te lezen maar misschien kunt u het dossier nog iets meer toelichten.

02.02 Staatssecretaris **Servais Verherstraeten**: Mevrouw De Wit, u stelt een zeer interessante vraag over een zeer belangrijke materie.

Het masterplan voorziet in de sluiting van de drie Brusselse inrichtingen in Vorst, Sint-Gillis en Berkendael en dit vanaf het moment dat het penitentiair complex in Haren in gebruik zal worden genomen.

Deze drie inrichtingen zijn verouderd en voorzien niet meer in de noden van een humane en moderne detentie. Om die reden is door de vorige regering beslist om een aantal inrichtingen te sluiten, waaronder de

Brusselse.

In uitvoering van dat masterplan werd eind januari in Haren een selectieoproep gedaan waarvoor zes consortia een dossier hebben ingediend. Na een beoordeling door interne en externe experts werden vier consortia aangehouden om naar de volgende ronde door te gaan.

De geselecteerden hebben eind maart alle documenten ontvangen en zijn nu hun offerte aan het opmaken, inclusief het ontwerp. Dit moet tegen de zomer worden ingediend, waarna in september de onderhandelingen kunnen starten. Wij hopen dit rond de jaarwisseling te kunnen afronden.

Uiteraard zal er, eens keuzes zijn gemaakt, nog veel overleg zijn met de vergunningverlenende overheden en met de buurt. Dit zal ook daadwerkelijk tot gevolg hebben dat er mogelijkerwijze aanpassingen aan het ontwerp gebeuren.

Of de gevangenis van Sint-Gillis technisch nog in staat is om open te blijven, is naast een technische uiteraard ook een politieke vraag. Het antwoord op de vraag of het gebouw op het vlak van de stabiliteit van de buitenmuren en van de ruwbouw nog ettelijke jaren kan meegaan, is anders dan het antwoord op de vraag of er in de gevangenis op een effectieve en doelbewuste manier aan een humaan detentiebeleid volgens de hedendaagse eisen van justitie kan worden gedaan.

De Regie der Gebouwen is de uitvoerder van de vragen van haar klanten. Dit werd door Justitie aangevraagd aan de Regie der Gebouwen. Ik heb geen informatie dat men hierop zou terugkomen, zoals de minister van Justitie hier op 27 maart ook heeft bevestigd.

Er is inderdaad, in tegenstelling tot wat sommigen vermoeden, de laatste jaren nog heel wat geïnvesteerd. Tussen 2006 en 2011 werd 1,7 miljoen euro in Vorst geïnvesteerd en 10 miljoen euro in Sint-Gillis. Dit gaat over instandhoudingswerken, renovaties om de werking en de veiligheid te garanderen, ook van het penitentiair personeel, alsook om de hygiënische voorwaarden te verbeteren.

Zonder al te veel in detail te treden, kan ik enkele ingrepen in Vorst toelichten. Op vraag van de FOD Justitie werd aanzienlijk geïnvesteerd in de vernieuwing en uitbreiding van het intercom- en camerasysteem en dit om veiligheidsredenen.

Verder werden de verwarmingsketels voor de productie van verwarming en warm water volledig vernieuwd, werden uit veiligheidsoverwegingen voorzetgrilles geplaatst op celramen, werden de lokalen van de voormalige inkom grondig gerenoveerd en werd de keukeninfrastructuur vernieuwd. Afgelopen jaar werden er ook in overleg met Justitie in vleugel B sanitaire voorzieningen geïnstalleerd en werden de douches aangepakt.

Naast de doorlopende verantwoordelijkheden van de Regie der Gebouwen met betrekking tot het gewoon onderhoud en reparaties om de bestaande installaties operationeel te houden, werden ook andere ingrepen uitgevoerd op eigen initiatief, zoals preventieve stabiliteitswerken in de kapel en aan de gevels van de binnenkoer of het aanpassen van liften in het geval de toestand van de installatie dit vereiste.

Voor Vorst staan er voor 2012 bijvoorbeeld nog werken gepland aan de keuken en aan het sanitair in vleugel A en de vervanging van industriële poorten en de renovatie van de binnenkoer.

Dit soort werken zullen de komende jaren blijvend worden uitgevoerd. De renovatie van de douches in Sint-Gillis bijvoorbeeld was een grote investering, maar kunt u zich de werking van een gevangenis indenken zonder? Blinde cijfers en lijsten geven niet altijd een realistisch beeld.

Ik wil ook nog terugkomen op uw vragen naar de opportuniteit van de investeringen in de gevangenissen die op termijn zullen worden gesloten. De huidige gebeurtenissen rond de gevangenis van Vorst heeft dit thema actueel gemaakt.

Voor Sint-Gillis klaagt men dat er te veel wordt geïnvesteerd, terwijl er voor Vorst wordt gesteld dat er te weinig wordt geïnvesteerd. Ik kan alleen maar benadrukken dat het ons doel is om hier een goede middenweg te vinden.

Er zijn de plannen en het masterplan om een nieuwe instelling in te planten in Haren tegen 2016 of 2017,

maar de de historiek van de laatste dossiers leert mij dat de timing niet altijd haalbaar is. Er is het gegeven dat het minstens nog vijf jaar nodig is dat de mensen daar op een zo humaan mogelijke wijze opgesloten kunnen blijven en het aldaar actieve personeel zo veilig mogelijk haar werk kan doen.

De bedoeling is om hier een middenweg te vinden. Er zijn inderdaad investeringen nodig om ervoor te zorgen dat de Brusselse instellingen operationeel kunnen blijven totdat de nieuwe inrichting in Haren af zal zijn. Deze zijn dan ook in die zin te verantwoorden.

Het is niet zo dat de aanvragen die de Regie ontvangt, onbeantwoord blijven. In 2008 werd een samenwerkingsprotocol afgesproken tussen de Regie en DG EPI. Hierbij werd een procedure opgestart waarbij aanvragen via het SPOC, het Single Point Of Contact, de contactpersoon op de dienst voor infrastructuur binnen de FOD Justitie, worden bezorgd aan het SPOC bij de Regie. Deze worden dan gecatalogeerd en geanalyseerd.

De onderhoudswerken en vernieuwingen van de infrastructuur die de Regie der Gebouwen de afgelopen jaren heeft gerealiseerd, of die reeds gepland staan voor dit jaar, getuigen van de ernst waarmee deze aanvragen worden behandeld. Zo werd over alle gevangenissen in de loop van de periode 2006-2011 voor 232 miljoen euro geïnvesteerd. Mocht er op geen enkele aanvraag zijn gereageerd, zou er de afgelopen periode hiervan geen 12,4 miljoen euro zijn geïnvesteerd in de Brusselse gevangenissen.

Tot slot werd in 2009 gezamenlijk door Justitie en Regie een actieplan opgesteld, met het doel acties uit te voeren in Vorst en Sint-Gillis, nodig om de inrichtingen operationeel te houden tot aan de opening van de inrichting te Haren. Het ging onder meer over oprissing van de keukens, nieuwe koelcellen, vernieuwen van verwarming, vernieuwing van het sanitair, aanpassen van de daken, de access. Bijna alle punten van dit actieplan werden ondertussen door de Regie der Gebouwen uitgevoerd.

Er zijn inderdaad cellen zonder toilet in Vorst. Het gaat hier over twee vleugels. Toiletten in alle cellen plaatsen is een groot en zwaar werk, waarbij de vleugels volledig moeten worden gesloten om overal leidingen te leggen. Deze zware overlast werd afgewogen tegen de beperkte periode waarin dit nog gebruikt zou worden. In samenspraak met Justitie en de directie is beslist om in elke gang een cel op te offeren en daarin in sanitair te voorzien. Dat is al gerealiseerd in één vleugel en in de volgende vleugel zou dat dit jaar gerealiseerd moeten worden. Hierdoor kunnen de gedetineerden hier overdag gebruik van maken.

De **voorzitter**: Mijnheer de staatssecretaris, het was een lang antwoord over een zeer belangrijk onderwerp.

02.03 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik ben blij dat u mij antwoordt dat alle vragen aan de Regie beantwoord zijn geweest. Nochtans beweert de woordvoerder van het gevangeniswezen iets anders.

Dat neemt niet weg dat ik toch het volgende hoop. De gevangenissen moeten nog een paar jaren meegaan. Ik hoop dat u er alles aan doet om de detentie daar op een humane manier mogelijk te maken. Op een gegeven ogenblik zou kunnen blijken dat ook de gevangenis van Haren onvoldoende capaciteit heeft. Als wij dan toch nog verder investeren in Sint-Gillis, hoop ik dat de regering tegen dan misschien eens probeert om de oogkleppen af te leggen. Als het gebouw in staat is om nog open te blijven, dankzij de renovaties die al uitgevoerd zijn en die nog uitgevoerd zullen worden, moet daarmee ook rekening gehouden worden. Men moet niet opnieuw problemen creëren van overbevolking. We sluiten de oude gevangenissen en gaan naar nieuwe gevangenissen. Met de cijfers van vandaag zullen er in die nieuwe gevangenissen al 150 plaatsen te weinig zijn. De cijfers van de overbevolking gaan de jongste jaren alleen maar in stijgende lijn, wat u ook weet. Ik kan dus alleen maar hopen dat er een voortschrijdend inzicht is waarbij de regering niet blind blijft vasthouden aan bepaalde beslissingen. Er dienen zich mogelijkheden aan om ervoor te zorgen dat de problemen zich niet gewoon verplaatsen naar een nieuwe gevangenis, waar we anders op termijn met dezelfde problemen dreigen te zitten van structurele overbevolking. Dat is niet ideaal en niet opportuun voor de gedetineerden, maar ook niet voor het veiligheidspersoneel.

Wij zullen deze problematiek alleszins verder blijven opvolgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

La réunion publique de commission est suspendue de 10.41 heures à 11.00 heures.

De openbare commissievergadering wordt geschorst van 10.41 uur tot 11.00 uur.

03 Vraag van de heer Roland Defreyne aan de staatssecretaris voor de Bestrijding van de sociale en de fiscale fraude, toegevoegd aan de eerste minister, over "de bestrijding van onwettig cabotagetransport" (nr. 9836)

03 Question de M. Roland Defreyne au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale et fiscale, adjoint au premier ministre, sur "la lutte contre le cabotage illégal" (n° 9836)

03.01 Roland Defreyne (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, u weet beter dan wie ook dat er de laatste weken heel wat inkt gevloeid is over de transportwereld. Dat gaat dan over beweringen over oneerlijke concurrentie, vooral met chauffeurs uit Polen, over de leefomstandigheden en huisvestingsproblemen van die chauffeurs en over overtredingen of beweerde overtredingen van bepaalde reglementeringen.

Vóór 2009 was de Europese regelgeving inzake de transportwereld niet heel duidelijk, behalve dan dat er inzake cabotage bepaald was dat dit tijdelijk moest blijven. Vanaf 2009 werd dat meer gereguleerd door de Europese Unie en heeft de Belgische wetgever in een koninklijk besluit ook een aantal regels voor het cabotagevervoer vastgelegd.

Sedert die regelgeving is het zo dat cabotage alleen kan wanneer er maximum drie transporten zijn, die gebeuren binnen een periode van zeven kalenderdagen, te rekenen vanaf de lossing aan het einde van een internationaal transport.

Mijnheer de staatssecretaris, afgelopen maanden waren er nogal wat klachten betreffende onwettige cabotageritten. De controle van het fenomeen is ook niet eenvoudig, het is niet duidelijk op welke basis uw en andere controlediensten de naleving van die wetgeving controleren. Als er regelgeving is, moet die natuurlijk gecontroleerd worden. Men zegt mij dat in Frankrijk wel een strenge controle daarop mogelijk is. Daarom heb ik volgende vragen.

Bent u op de hoogte van deze problematiek inzake fraude met de cabotagewetgeving?

Voorziet u in specifieke maatregelen om onwettige praktijken met meer prioriteit aan te pakken?

Ik weet dat het niet gemakkelijk is om die controle te doen. Men kan het natuurlijk doen aan de hand van de vrachtbrieven, maar dan blijkt vaak dat er slechts één stuk van die vrachtbrieven aanwezig is zodat men niet kan controleren of het gaat over drie ritten en dergelijke.

Een mogelijkheid zou kunnen zijn dat de fiscale overheid controle achteraf doet op de btw-aangifte. Uiteraard moet die controle gebeuren in het land waar de btw-aangifte gebeurt en dat zal dan dikwijls in het buitenland zijn. Op die manier zou men het echter perfect kunnen controleren, want via de btw-aangifte is te zien of er slechts drie ritten in een bepaalde periode gebeurd zijn.

03.02 Staatssecretaris John Crombez: Mijnheer Defreyne, er is veel aandacht voor deze problematiek in de Kamer en dat kan ik alleen maar toejuichen.

Ik verwijs dan ook graag naar de eerdere discussies in de commissievergaderingen, inzake uw eerste vraag over de omvang van het fenomeen en de maatregelen die worden genomen. Wij zijn er zeer duidelijk van op de hoogte.

Het belangrijkste element in de discussie is op dit moment dat wij hebben vastgesteld dat het probleem altijd maar grotere proporties aanneemt. De discussie gaat niet over het internationaal transport door de openstelling van de grenzen, maar over nationaal transport dat geparasiteerd wordt, als ik dat zo kan noemen. Dat gebeurt in stijgende mate. U sprak zelf ook al over deloyale concurrentie tussen de werknemers, dus de vrachtwagenchauffeurs, maar ook tussen de bedrijven. Bedrijven die in mindere mate of zelfs weigeren om onwettelijk te werken, krijgen het steeds moeilijker omdat zij niet meer competitief zijn. Het probleem is dus dringend en zeer groot. Dat is een duidelijke vaststelling.

Welke specifieke maatregelen kunnen worden genomen? Ik denk dat we er met één maatregel niet zullen komen. U verwijst terecht naar de complexiteit van de controle op een sector die van nature zeer mobiel is.

Enkele van de recent in de Kamer goedgekeurde maatregelen, zoals het drieluik omtrent de hoofdelijke aansprakelijkheid, kunnen voor een stuk van nut zijn bij de controles.

De bepalingen inzake schijnzelfstandigheid zijn goedgekeurd op de eerste vergadering van de Ministerraad en die teksten liggen nu bij de Raad van State. Die bepalingen zijn ook van toepassing op die sector, wat een deel van de sector ons ook zegt, terwijl een ander deel dat ontkent. Op basis van wat wij gezien hebben, denk ik dat schijnzelfstandigheid ook een deel van de problemen oplevert, hoewel niet bij iedereen en niet in enorme mate.

Een derde luik is misbruik van vennootschappen, waarin wij redelijk snel maatregelen zouden willen nemen.

Dat zijn drie voorbeelden van wetgevend werk, maar even goed zal de coördinatie van de administraties en de controle even belangrijk zijn.

De btw is volgens mij een nuttig element als onderdeel van de coördinatie van de controles. Er rijst echter wel een probleem om dat effectief te gebruiken. Veronderstel dat wij zeggen dat wij op basis van de btw-aangiftes de controles organiseren, dan zullen wij opnieuw op het probleem stuiten dat die aangifte geen volledig antwoord biedt. Sinds 2010 wordt de btw op factuur aangerekend in het land waar het vervoer plaatsvindt, naar verhouding van de afgelegde afstanden in het internationaal vervoer, en bij intercommunautair goederenvervoer van de lidstaat van vertrek van het vervoer. Dat betekent eigenlijk dat een puur Belgisch transport onder de Belgische btw valt voor niet-btw-plichtige klanten.

Ik geef een concreet voorbeeld voor als de klant wel btw-plichtig is. Als het vervoer binnen België gebeurt voor een klant die in Frankrijk is gevestigd en wel btw-plichtig is, dan valt het onder de Franse btw. Dat maakt dat men opnieuw afhankelijk is van een aantal elementen om het volledig sluitend te maken op het vlak van de btw. Het kan echter wel een element zijn dat kan worden toegevoegd aan een geheel van instrumenten om na te gaan waar de ritten hebben plaatsgevonden, waar er werd betaald, wie de opdrachtgever voor die ritten was, enzovoort.

De komende maanden zullen wij een aantal wetten versterken en verduidelijken. Wij zullen de sector zelf vragen om specifieke bepalingen in te vullen in verband met hoofdelijke aansprakelijkheid en schijnzelfstandigheid. Wij hebben dat ook met de andere sectoren gedaan.

Als de sector zegt dat het probleem delicaat of moeilijk is, en in sommige gevallen is dat zo, zullen wij hen om hun input vragen over hoe hoofdelijke aansprakelijkheid en schijnzelfstandigheid het beste wordt gehanteerd in hun sector. Wij zullen de sectoren vragen dat vrij snel te doen.

Wij hebben gisteren met de eerste sector – de vleesverwerkende sector – een protocol ondertekend. Die sector zal, samen met de overheid en de administraties, ervoor zorgen dat de fraudegevoeligheid vermindert. Dat is een eerste sector en er zijn er nog een paar op komst.

Ik pleit ervoor dat heel snel te hebben met de transportsector. Ik zeg dat met veel overtuiging omdat heel veel transportbedrijven vragende partij zijn voor een herstel van de concurrentiesituatie op het vlak van binnenlands transport. Ik zeg bewust niet genezen, maar herstellen, omdat de situatie op dit moment heel penibel is.

03.03 Roland Defreyne (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, ik ben het grotendeels met u eens. Het is een complex verhaal en het probleem kan niet met één maatregel worden opgelost. Er is een veelheid aan maatregelen nodig. Het is natuurlijk vooral belangrijk dat de misbruiken bestreden worden. Daarvoor is controle noodzakelijk.

Wij moeten proberen om op verschillende vlakken de misbruiken uit te roeien. Ik denk bijvoorbeeld aan de huisvestingsproblemen, de werkomstandigheden van buitenlanders en de scheefftrekkingen inzake loon. Het is nog altijd een knelpuntberoep. De filosofie zou moeten zijn dat wij het hier voor die mensen aantrekkelijk maken, zodat zij hierheen komen. Dan kan er een aantal problemen uit de weg worden geruimd. Zolang de aantrekking bestaat om zich in het buitenland te blijven vestigen en hier met een vrachtwagen te rijden, zullen wij er op lange termijn nooit raken.

03.04 Staatssecretaris John Crombez: Ik ben het helemaal daarmee eens. Ik heb nog twee opmerkingen daarbij.

Ten eerste, het vreemde is dat sinds de problemen zijn toegenomen, sinds de openstelling van de grenzen, het aantal controles bij de FOD Mobiliteit is verminderd. Dat moeten wij herstellen, samen met andere administraties.

Ten tweede, volgens de huidige wetgeving moet men naar Belgische normen worden betaald en beschermd, als men in België een knelpuntberoep komt invullen, bijvoorbeeld in vervoer en transport. Dat is de clou van de zaak. Op dit moment is er geen probleem om die vaststellingen te doen, maar er is wel een moeilijkheid. De wet is echter zeer duidelijk. Heel de discussie over binnenlands transport en postbusvennootschappen speelt eigenlijk geen rol.

Wij bevinden ons nu in een stadium waarin Oost-Europese vrachtwagenchauffeurs zelf klacht indienen tegen Belgische werkgevers. Dat toont aan hoe penibel het in sommige gevallen aan het worden is.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nr. 10018 van de heer Luykx zal later worden beantwoord.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.11 uur.

La réunion publique de commission est levée à 11.11 heures.